

Opracowanie sygnałne

MONITORING RYNKU PRACY

Wypadki przy pracy w I kwartale 2016¹⁾ r.

W I kwartale 2016 r. liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy, zgłoszonych na formularzu Z-KW Statystyczna karta wypadku, wyniosła ogółem **16887 osób** i była większa o 0,7% w porównaniu z I kwartałem 2015 r. Z liczby ogółem, **16757 osób** uległo wypadkom przy pracy ze skutkiem lekkim (o 1,0% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku), **94 osoby** – wypadkom z ciężkimi obrażeniami ciała (o 13,8% mniej niż przed rokiem), wypadkom śmiertelnym – **36 osób** (analogicznie o 45,5% mniej).

TABL. 1 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY²⁾ WEDŁUG SEKCJI ORAZ WYBRANYCH DZIAŁÓW I GRUP PKD W I KWARTALE 2016 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>a</i> — liczby bezwzględne <i>b</i> — na 1000 pracujących	Ogółem	W wypadkach			Z liczby ogółem kobiety	Liczba dni niezdolności do pracy	
		śmiertelnych	ciężkich	lekkich		w liczbach bezwzględnych	na jednego poszkodowanego ³⁾
OGÓŁEM	a 16887	36	94	16757	6647	436122	25,9
	<i>b</i> 1,38	0,003	0,01	1,37	x	35,70	x
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	a 246	—	3	243	42	7752	31,5
	<i>b</i> 1,93	—	0,02	1,91	x	60,86	x
w tym rolnictwo (01.1—01.06)	<i>a</i> 145	—	—	145	32	4752	32,8
Górnictwo i wydobywanie (B)	a 459	6	1	452	10	18619	41,1
	<i>b</i> 2,93	0,038	0,01	2,88	x	118,77	x
w tym wydobywanie węgla kamiennego (05.1)	<i>a</i> 295	2	—	293	7	12798	43,7
Przetwórstwo przemysłowe (C)	a 5115	8	50	5057	1173	134925	26,4
	<i>b</i> 1,98	0,003	0,02	1,96	x	52,32	x
produkcja artykułów spożywczych (10)	<i>a</i> 922	2	5	915	394	23855	25,9
produkcja napojów (11)	<i>a</i> 69	—	—	69	22	1940	28,1
produkcja wyrobów tytoniowych (12)	<i>a</i> 6	—	—	6	4	59	9,8
produkcja wyrobów tekstylnych (13)	<i>a</i> 99	—	—	99	44	2590	26,2
produkcja odzieży (14)	<i>a</i> 55	—	—	55	42	1551	28,2
produkcja skór i wyrobów skórzanych (15)	<i>a</i> 23	—	—	23	14	505	22,0
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (16)	<i>a</i> 319	3	4	312	48	9416	29,8
produkcja papieru i wyrobów z papieru (17)	<i>a</i> 126	—	1	125	23	3942	31,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (18)	<i>a</i> 55	—	—	55	16	1209	22,0
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (19)	<i>a</i> 21	—	—	21	1	472	22,5
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (20)	<i>a</i> 150	—	2	148	43	4243	28,3
produkcja wyrobów farmaceutycznych (21)	<i>a</i> 38	—	—	38	14	762	20,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (22)	<i>a</i> 412	—	3	409	82	10331	25,1
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (23)	<i>a</i> 270	1	5	264	39	7881	29,3
produkcja metali (24)	<i>a</i> 170	—	3	167	11	4531	26,7
produkcja wyrobów z metali (25)	<i>a</i> 711	—	12	699	54	20365	28,6
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (26)	<i>a</i> 62	—	—	62	25	1461	23,6
produkcja urządzeń elektrycznych (27)	<i>a</i> 188	—	2	186	53	3760	20,0
produkcja maszyn i urządzeń (28)	<i>a</i> 311	1	1	309	16	9031	29,1
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (29)	<i>a</i> 380	—	2	378	100	7808	20,5

1) Dane wstępne; patrz uwagi metodyczne na str. 6. 2) Zgłoszonych w danym okresie. 3) Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

TABL. 1 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY²⁾ WEDŁUG SEKCJI ORAZ WYBRANYCH DZIAŁÓW I GRUP PKD W I KWARTALE 2016 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>a</i> — liczby bezwzględne <i>b</i> — na 1000 pracujących	Ogółem	W wypadkach			Z liczby ogółem kobiety	Liczba dni niezdolności do pracy	
		śmiertelnych	ciężkich	lekkich		w liczbach bezwzględnych	na jednego poszkodowanego ³⁾
Przetwórstwo przemysłowe (C) (dok.)							
produkcja pozostałego sprzętu transportowego (30) <i>a</i>	60	—	1	59	5	1318	22,0
produkcja mebli (31) <i>a</i>	410	—	6	404	85	11094	27,1
pozostała produkcja wyrobów (32) <i>a</i>	66	—	1	65	26	1706	25,8
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń (33) <i>a</i>	192	1	2	189	12	5095	26,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (D)	106	—	—	106	12	3058	28,8
<i>b</i>	0,95	—	—	0,95	x	27,54	x
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (E)	399	1	1	397	32	10280	25,8
<i>b</i>	2,66	0,007	0,01	2,64	x	68,51	x
Budownictwo (F)	879	8	13	858	24	29465	33,7
<i>b</i>	1,11	0,010	0,02	1,08	x	37,14	x
Handel; naprawa pojazdów samochodowych (G)	2345	1	10	2334	1211	57232	24,4
<i>b</i>	1,05	0,000	0,00	1,05	x	25,74	x
Transport i gospodarka magazynowa (H)	1370	7	6	1357	325	36531	26,8
<i>b</i>	1,78	0,009	0,01	1,76	x	47,55	x
Zakwaterowanie i gastronomia (I)	250	—	—	250	145	6855	27,4
<i>b</i>	1,00	—	—	1,00	x	27,49	x
Informacja i komunikacja (J)	116	1	—	115	40	2691	23,4
<i>b</i>	0,37	0,003	—	0,37	x	8,68	x
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (K)	199	—	1	198	150	4491	22,6
<i>b</i>	0,56	—	0,00	0,56	x	12,71	x
Obsługa rynku nieruchomości (L)	155	—	—	155	68	4370	28,2
<i>b</i>	0,77	—	—	0,77	x	21,75	x
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	240	1	—	239	114	5782	24,2
<i>b</i>	0,41	0,002	—	0,41	x	9,81	x
Administrowanie i działalność wspierająca (N)	880	—	5	875	359	21826	24,8
<i>b</i>	1,75	—	0,01	1,74	x	43,41	x
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (O)	881	2	2	877	456	22008	25,0
<i>b</i>	1,22	0,003	0,00	1,22	x	30,41	x
Edukacja (P)	1109	—	1	1108	848	26816	24,2
<i>b</i>	0,98	—	0,00	0,98	x	23,62	x
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	1864	1	1	1862	1503	36784	19,7
<i>b</i>	2,24	0,001	0,00	2,24	x	44,18	x
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (R)	179	—	—	179	84	3875	21,6
<i>b</i>	1,22	—	—	1,22	x	26,43	x
Pozostała działalność usługowa (S, T i U)	95	—	—	95	51	2762	29,1
<i>b</i>	0,36	—	—	0,36	x	10,45	x

2) Zgłoszonych w danym okresie. 3) Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

TABL. 2 WYPADKI PRZY PRACY¹⁾ W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY WYPADKOWE

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>a</i> — analogiczny okres roku poprzedniego = 100	Ogółem	Upadek		Przejechanie, uderzenie, pochycenie przez środki transportu w ruchu	Pochycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	Uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	Działanie		Inne wydarzenia
		osób	przedmiotów				skrajnych temperatur	materiałów szkodliwych	
OGÓŁEM									
I kw. 2015	3954	1827	342	86	488	502	29	10	670
I kw. 2016	3653	1728	287	73	407	453	18	4	683
<i>a</i>	92,4	94,6	83,9	84,9	83,4	90,2	62,1	40,0	101,9
w tym wypadki śmiertelne									
I kw. 2015	20	3	1	7	3	—	—	3	3
I kw. 2016	25	7	1	5	1	5	—	—	6
<i>a</i>	125,0	233,3	100,0	71,4	33,3	x	—	x	200,0

1) Dotyczy wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym okresie jednorazowe odszkodowania wypadkowe wypłacone przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS).

TABL. 3 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY¹⁾ WEDŁUG SKUTKÓW WYPADKÓW I PŁCI ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANA TYMI WYPADKAMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W I KWARTALE 2016 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>a</i> — liczby bezwzględne <i>b</i> — na 1000 pracujących ²⁾	Ogółem	W wypadkach			Z liczby ogółem kobiety	Liczba dni niezdolności do pracy	
		śmiertelnych	ciężkich	lekkich		w liczbach bezwzględnych	na jednego poszkodowanego ³⁾
O G Ó Ł E M	<i>a</i> 16887	36	94	16757	6647	436122	25,9
	<i>b</i> 1,38	0,003	0,01	1,37	x	35,70	x
Dolnośląskie	<i>a</i> 1735	3	8	1724	685	41837	24,2
	<i>b</i> 1,77	0,003	0,01	1,76	x	42,59	x
Kujawsko-pomorskie	<i>a</i> 850	—	6	844	307	21696	25,5
	<i>b</i> 1,41	—	0,01	1,40	x	35,95	x
Lubelskie	<i>a</i> 760	1	—	759	322	20565	27,1
	<i>b</i> 1,48	0,002	—	1,48	x	40,03	x
Lubuskie	<i>a</i> 525	—	1	524	185	13491	25,7
	<i>b</i> 1,72	—	0,00	1,72	x	44,31	x
Łódzkie	<i>a</i> 1048	4	9	1035	437	26290	25,2
	<i>b</i> 1,34	0,005	0,01	1,32	x	33,71	x
Małopolskie	<i>a</i> 1091	5	6	1080	434	29081	26,7
	<i>b</i> 1,05	0,005	0,01	1,03	x	27,97	x
Mazowieckie	<i>a</i> 2068	5	8	2055	914	53068	25,7
	<i>b</i> 1,00	0,002	0,00	1,00	x	25,54	x
Opolskie	<i>a</i> 391	—	2	389	147	9380	24,0
	<i>b</i> 1,41	—	0,01	1,40	x	33,93	x
Podkarpackie	<i>a</i> 658	—	5	653	248	18333	27,9
	<i>b</i> 1,18	—	0,01	1,17	x	32,87	x
Podlaskie	<i>a</i> 401	2	2	397	144	11286	28,3
	<i>b</i> 1,38	0,007	0,01	1,36	x	38,95	x
Pomorskie	<i>a</i> 1075	2	14	1059	405	31159	29,0
	<i>b</i> 1,48	0,003	0,02	1,46	x	42,93	x
Śląskie	<i>a</i> 2383	5	14	2364	849	64454	27,1
	<i>b</i> 1,51	0,003	0,01	1,50	x	40,81	x
Świętokrzyskie	<i>a</i> 362	2	—	360	163	8894	24,7
	<i>b</i> 1,14	0,006	—	1,13	x	28,02	x
Warmińsko-mazurskie	<i>a</i> 699	2	3	694	289	17637	25,3
	<i>b</i> 1,89	0,005	0,01	1,87	x	47,70	x
Wielkopolskie	<i>a</i> 2020	1	11	2008	748	49479	24,5
	<i>b</i> 1,63	0,001	0,01	1,62	x	39,99	x
Zachodniopomorskie	<i>a</i> 821	4	5	812	370	19472	23,8
	<i>b</i> 1,69	0,008	0,01	1,67	x	40,19	x

1) Zgłoszonych w danym okresie. 2) W podziale według województw nie uwzględniono cywilnych pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. 3) Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

W I kwartale 2016 r. **wskaźnik wypadkowości** (liczba poszkodowanych na 1000 pracujących) w Polsce wyniósł 1,38. W podziale terytorialnym najwyższe wskaźniki odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (1,89) i dolnośląskim (1,77), najniższe w województwach: mazowieckim (1,00) i małopolskim (1,05).

UWAGI METODYCZNE

Opracowanie zawiera informacje o zgłoszonych w danym okresie **wypadkach przy pracy osób pracujących w całej gospodarce narodowej**, z wyjątkiem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, w których informacje dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o **wypadkach przy pracy, poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi**, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy i obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego czy na karcie wykazana została niezdolność do pracy (z powodu np. hospitalizacji poszkodowanego, czy odmowy przyjęcia zwolnienia lekarskiego).

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również zbiorowym.

Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną przy zastosowaniu metody średniej arytmetycznej z dwóch analogicznych stanów.

Informacje o **dniach niezdolności do pracy** obejmują łączną kalendarzową liczbę dni niezdolności do pracy spowodowaną wypadkami przy pracy, ustaloną na podstawie zaświadczeń lekarskich.

Stosownie do art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.):

- za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą;
- **na równi z wypadkiem przy pracy**, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ w czasie podróży służbowej, podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony, przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe;
- za **wypadek przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas: uprawiania sportu przez osobę pobierającą stypendium sportowe; wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania; pełnienia mandatu posła (w kraju lub w Parlamencie Europejskim) lub senatora, pobierającego uposażenie; odbywania szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium; wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni; wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług; wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej; wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi; odbywania zastępczych form służby wojskowej; nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie, albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

Szczegółowe omówienie metodologii badania wypadków przy pracy znajduje się w publikacji rocznej pt.: „Wypadki przy pracy”, dostępnej na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego pod adresem:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/warunki-pracy-wypadki-przy-pracy/wypadki-przy-pracy-w-2014-r-4,8.html>

Dane zaprezentowane w niniejszym opracowaniu (z wyjątkiem danych o wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) mają charakter wstępny. Dane ostateczne, obejmujące okres całego 2016 roku, dostępne będą w publikacji, która ukaże się października 2017 r.

Opracowanie merytoryczne:
Departament
Badań Demograficznych i Rynku Pracy
Bożenna Wiśniewska-Mulawa
Tel: 22 449 4084

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Artur Satora
Tel: 22 608 3745, 22 608 3009
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Link do obszaru tematycznego: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/warunki-pracy-wypadki-przy-pracy/>